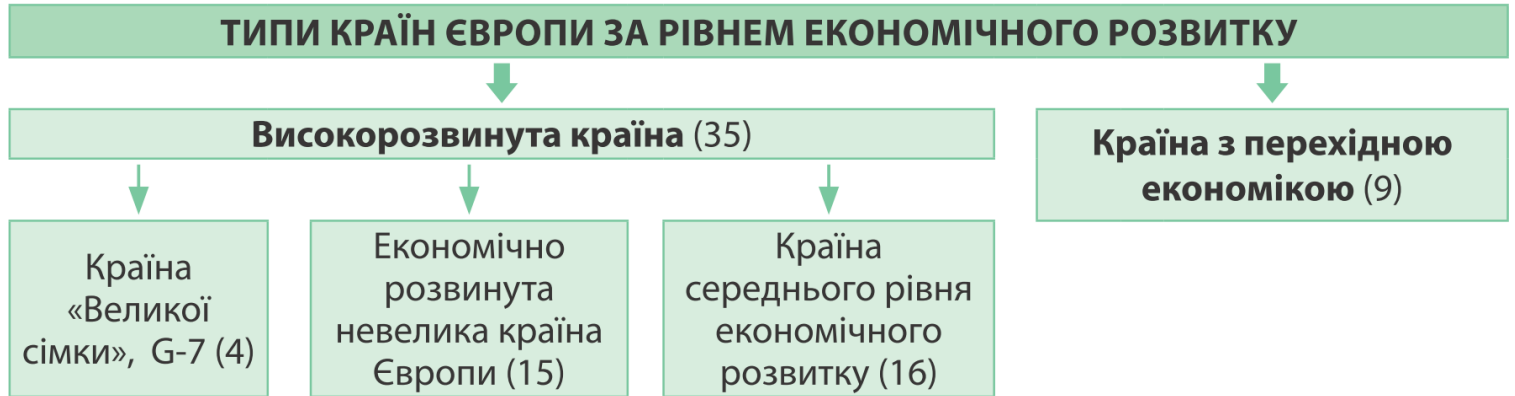

УРОК № 4

Тема: Типи країн Європи за рівнем економічного розвитку. Інтеграційні процеси. Міжнародні організації в Європі: Європейський Союз, Рада Європи. Країни Шенгенської зони. Роль НАТО у загальноєвропейській системі безпеки

Типи країн Європи за рівнем економічного розвитку. Вам уже відомо, що рівень економічного розвитку країни визначається насамперед показником валового національного продукту (ВВП) на душу населення. Комплексним показником, що визначає якість життя в країні, є індекс людського розвитку (ІЛР). Визначаючи типи країн, також ураховують їхню роль у світовій економіці та міжнародному політичному житті.

Типи країн Європи (за класифікацією ООН)

Інтеграційні процеси в Європі

Європейський союз. Головними напрямками роботи країн-членів ЄС є такі. По-перше, це створення економічного союзу, тобто спільна зовнішня економічна політика, спільний ринок послуг, матеріальних благ, капіталу й праці. По-друге, створення монетарного союзу та єдиної валюти євро. Єврозона – група держав Європейського Союзу, офіційною валютою яких є євро. Спочатку Єврозона налічувала 11 країн, в яких євро було введено 1 січня 1999 р. (готівка – 1 січня 2002 р.). Нині в Єврозоні – 19 країн ЄС. Крім того, євро також введено в обіг у державах-карликах Європи, що формально не входять до складу Євросоюзу, у заморських департаментах Франції, на островах, що входять до складу Португалії, у Косово та Чорногорії. Діє Європейський центральний банк (ЄЦБ). Його штаб-квартира – у Франкфурті-на-Майні (Німеччина). По-третє, створення політичного союзу: спільна зовнішня політика, а також упровадження спільного громадянства. ЄС має прапор та гімн.

Країни Шенгенської зони. Між країнами ЄС діє Шенгенська угода – договір «Про скасування паспортного митного контролю між країнами Європейського Союзу». Угода набула чинності в 1995 р. До Шенгенської зони входять 22 із 28 держав-членів ЄС (усі «старі» держави-члени ЄС, окрім Великої Британії та Ірландії, та усі «нові», окрім Кіпру, Румунії та Болгарії). Шенгенська віза діє також на території трьох країн Європи, що не входять до ЄС. Це Норвегія, Ісландія та Швейцарія. Тобто нині угода діє у 25 країнах Європи.

Рада Європи. Головні напрями роботи РЄ – реалізація прав людини, гуманітарного, правового та соціально-економічного співробітництва, співпраці в області культури, екології, інформації. Один з найбільших успіхів РЄ – це Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., яка слугує основою для Європейського суду з прав людини. РЄ визначила європейські символи: прапор та гімн Європи.

Роль НАТО в загальноєвропейській системі безпеки. З військових міжнародних організацій найупливовішою є Організація Північноатлантичного договору (НАТО). Головним принципом організації є система колективної оборони, тобто спільні, організовані дії всіх її членів у відповідь на атаку з боку зовнішньої сторони. Основними завданнями організації є підтримання стабільності в зоні Північної Атлантики. У зв'язку з подіями 11 вересня 2001 р. в США на перший план було висунуто нове, нетрадиційне для НАТО, питання боротьби проти міжнародного тероризму. Це сприяло подальшому розширенню «зони відповідальності» Північноатлантичного альянсу. Отже, НАТО практично є базовою структурою сучасної системи міжнародної безпеки.

ЗАВДАННЯ:

1. Проаналізувати карту <https://cutt.ly/7XqmT7L> та карту <https://cutt.ly/kXqAYhA>, визначити особливості економіки країн Європи, зумовлені регіональною інтеграцією.
2. Провести дослідження за темою “Інтеграційні та дезінтеграційні процеси у Європі”, проаналізувати переваги та недоліки цих процесів, сформулювати висновки.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОПЕРЕВІРКИ:

1. Назвіть приклади держав Європи, що належать до різних типів і підтипів за рівнем економічного розвитку.
2. Які причини вузької спеціалізації національних економік економічно розвинутих невеликих країн Європи?
3. Які головні напрями роботи країн-учасниць ЄС?
4. Що таке Шенгенська зона?
5. Поясніть роль НАТО у загальноєвропейській системі безпеки.
6. Поясніть, як регіональна інтеграція країн Європи впливає на особливості їх економіки.
7. Спрогнозуйте позитивні риси та ризики вступу України до ЄС.